

BESLUT

2024-06-20 Dnr: 24/01448

Saken

Uppfyllelse av krav på tillgänglighet till tv-sändningar och beställ-tv för personer med funktionsnedsättning

Beslut

Sveriges Television AB (SVT) behöver utveckla sin redovisning i en del och har endast delvis uppfyllt kravet gällande redovisning och handlingsplan. SVT har uppfyllt övriga krav. Det saknas anledning att ålägga en avgift. Ärendet avslutas utan ytterligare åtgärd.

Sammanfattning

Tv-sändningar

Teknik	Krav	Uppfyllandegrad
Textning av icke direktsända program	100 procent	100 procent
Textning av direktsända program	80 procent	100 procent
Teckenspråkstolkning	6 procent	6,8 procent
Syntolkning	6 procent	7,5 procent
Uppläst text	100 procent	100 procent

Beställ-tv

Teknik	Krav	Beställ-tv
Textning av icke direktsända program	100 procent	100 procent
Teckenspråkstolkning	Samtliga program som tillgängliggjorts i tv-sändningar	Uppfyllt
Syntolkning	Samtliga program som tillgängliggjorts i tv-sändningar	Uppfyllt
Uppläst text	100 procent	100 procent

Övriga krav

Kvalitet och användbarhet	Uppfyllt
Information	Uppfyllt
Dialog med berörda organisationer	Uppfyllt
Redovisning och handlingsplan	Delvis uppfyllt

SVT behöver utveckla sin redovisning genom att det tydligare framgår vilka sändningar SVT vill undanta vad gäller kraven på teckenspråkstolkning och syntolkning samt anledningen till detta.

Bakgrund och bestämmelser enligt regeringens beslut om krav på tillgänglighet till tv-sändningar och beställ-tv finns nederst i bilaga till detta beslut.

Granskningsnämndens bedömning

Uppfyllelse av kraven på tillgänglighet till tv-sändningar

Textning av icke direktsända program

SVT har uppfyllt kravet på textning av samtliga icke direktsända program på svenska.

Totalt sändes 16 173 timmar på svenska under 2023. Sändningarna var identiska i marknätet, via satellit och genom tråd. Av dessa var 11 123 förproducerade timmar. SVT har enligt redovisningen textat 100 procent av de förproducerade programmen.

Textning av direktsända program

SVT har uppfyllt kravet på att texta 80 procent av alla direktsända program på svenska i de delar där det varit tekniskt möjligt. Nämnden anser även att SVT har redovisat tillräckligt tydligt vad företaget har gjort under året för att eftersträva en ökad kvalitet i textningen av direktsända program.

SVT har, likt föregående år, uppgett att de lokala nyhetssändningarna har undantagits från textningskraven eftersom företaget saknat tekniska och resursmässiga förutsättningar för att texta dessa. Mot bakgrund av detta anser nämnden att SVT även detta år får undanta de lokala nyhetssändningarna.

När de lokala nyhetssändningarna räknats bort återstår 4 886 timmar direktsända program på svenska sändes i marknätet, via satellit och genom tråd under år 2023. SVT uppger att programföretaget har textat 80 procent av dessa. Fortsatt utforskning och utveckling för att texta direktsända produktioner via autotextning i broadcast och online, bland annat genom AI-teknik, har enligt redovisningen pågått under hela 2023.

Teckenspråkstolkning och syntolkning

SVT har uppfyllt kraven på att sex procent av sändningstiden på svenska ska tillgängliggöras genom teckenspråkstolkning respektive syntolkning i de delar där det varit tekniskt möjligt.

Som ovan nämnt sändes totalt 16 173 timmar på svenska i marknätet, via satellit och genom tråd under 2023. SVT:s redovisning innehåller inte någon information om att företaget vill undanta några sändningar vad gäller kraven på teckenspråkstolkning och syntolkning. Det framgår dock indirekt av redovisningarna att SVT:s kvoter för tolkning är beräknade på det totala antalet sändningstimmar efter att sändningstiden för lokala nyheter räknats bort, det vill säga 16 010 timmar. Nämnden godtog i förra årets beslut att det inte var tekniskt möjligt att distribuera syn- och teckenspråkstolkning för de lokala nyhetssändningarna. Nämnden gör samma bedömning även detta år.

Därav ska minst 961 timmar ha tillgängliggjorts genom syntolkning respektive teckenspråkstolkning (6 procent av 16 010 timmar) per plattform under året. SVT får uppfylla högst 30 procent av kraven på teckenspråkstolkning och syntolkning genom att tolkningen tillhandahålls i beställ-tv. Detta innebär att högst 288 timmar syn- och teckenspråkstolkade program som har tillhandahållits i beställ-tv under 2023 får tillgodoräknas för att uppfylla kravet (30 procent av 961 timmar). Sändningstimmar över internet som redovisas för att uppfylla kraven får inte överstiga redovisade sändningstimmar i marknätet.

SVT har uppgett att företaget sänt 610 timmar teckenspråkstolkning genom marksändning, satellit och tråd, 186 timmar över internet samt 412 timmar i beställ-tv under år 2023. Teckenspråkstolkning i beställ-tv och över internet får tillgodoräknas med ovan nämnda begränsning, vilket ger en total på 1085 timmar. SVT har därmed tillgängliggjort 6,8 procent (1085 genom 16 010) av sändningstiden på svenska genom teckenspråkstolkning under året.

SVT har uppgett att företaget sänt 909 timmar syntolkning genom marksändning, satellit och tråd, 8 timmar över internet samt 333 timmar i beställ-tv under år 2023. Tolkning i beställ-tv och över internet får tillgodoräknas med ovan nämnda begränsning, vilket ger en total på 1205 timmar. SVT har därmed tillgängliggjort 7,5 procent (1205 genom 16 010) av sändningstiden på svenska genom syntolkning under året.

Nämnden vill framhålla att det i kommande redovisning tydligare behöver framgå vilka sändningar programföretaget vill undanta från kraven på syn- och teckenspråkstolkning och anledningen till detta. Detta eftersom de nya kraven på tillgänglighet till tv-sändningar och beställ-tv för personer med funktionsnedsättning särskilt framhåller att redovisningen ska innehålla eventuella bedömningar i fråga om otillräckliga tekniska förutsättningar för att tillgängliggöra program genom en viss teknik.

Uppläst text

SVT har uppfyllt kravet på att samtliga icke direktsända program på andra språk än svenska med svensk översättningstext ska tillgängliggöras genom uppläst text. Uppläsningen sker simultant med textningen i SVT:s kanaler och i beställ-tv.

Uppfyllelse av kraven på tillgänglighet till beställ-tv

Textning

SVT har uppfyllt kravet på att genom textning tillgängliggöra samtliga program på svenska som tillhandahålls i beställ-tv.

Teckenspråkstolkning, syntolkning och uppläst text

SVT har uppfyllt kraven på att program som tillgängliggjorts genom syntolkning, teckenspråkstolkning respektive uppläst text i marknät, via satellit och genom tråd ska tillgängliggöras på motsvarande sätt vid tillhandahållande i beställ-tv.

SVT uppger att företaget har tillhandahållit program som teckenspråkstolkats och syntolkats på SVT Play. SVT har enligt redovisningen även erbjudit uppläst text i beställ-tv.

Övriga krav

Kvalitet

SVT har uppfyllt kravet på att samtliga tillgänglighetstjänster ska hålla hög kvalitet och användbarhet samt att detta ska utvärderas årligen av programföretaget.

SVT har i sin redovisning bland annat uppgett att företaget använder ny teknik och innovationer för att öka möjligheterna för publiken att ta del av utbudet och tillgänglighetstjänsterna. På SVT Play har det bland annat blivit enklare att hitta tecken- och syntolkning via kategorisidan. En arbetsgrupp följer årligen upp utvecklingen av SVT:s webbtjänster och appar enligt riktlinjer för tillgänglighet online. SVT har under året även genomfört en rad användartester, bland annat gällande direkttextning via AI i samarbete med Hörselskadades Riksförbund. Antalet veckoanvändare av funktionen uppläst text ökade enligt redovisningen med 90 procent under 2023 jämfört med 2022.

Dialog med berörda organisationer och användargrupper

SVT har uppfyllt kravet på att ha en systematisk och regelbunden dialog med berörda organisationer och användargrupper.

Under 2023 har SVT enligt redovisningen bjudit in till en rad användarmöten under vilka diskussioner fördes om hur SVT levt upp till kraven på tillgänglighet, textning, bland annat med hjälp av AI, teckenspråks- och syntolkning samt om att bygga broar mellan hörande och personer med nedsatt eller ingen hörsel. Den årliga konferensen som anordnas tillsammans med Funktionsrätt Sverige, SR och UR handlade år 2023 om möjligheter och risker med AI-teknik i media med fokus på spegling och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Information

SVT har uppfyllt kravet på att eftersträva att användare får fullgod och tillgänglig information om vilka program som tillgängliggörs genom olika tjänster.

Enligt redovisningen användes grafiska skyltar för att visa när och var program tillgängliggörs i linjära sändningar. I SVT Play finns textning, syntolkning och teckenspråkstolkning åtkomliga genom tydliga symboler. För syntolkning och teckenspråkstolkning finns dessutom särskilda rubriker att klicka på via huvudgränssnittet, där program med respektive tjänst samlas.

Redovisning och handlingsplan

SVT har endast delvis uppfyllt kravet på att årligen lämna in en redovisning av hur kraven enligt regeringens beslut om tillgänglighet har uppfyllts.

SVT har lämnat in programföretagets redovisning i tid och redovisningen innehåller bland annat redogörelser för uppfyllelsen mot angivna nivåkrav, utvecklingen av tillgänglighetstjänsternas kvalitet och dialogen med berörda organisationer och användargrupper. SVT uppger även att textade lokala nyhetssändningar tillgängliggjordes online i efterhand tack vare autotextning. SVT:s redovisning innehåller dock inte en handlingsplan för hur tillgängligheten ska öka över tid. I en komplettering till granskningsnämnden har SVT bland annat uppgett att programföretagets handlingsplan för en ökad tillgänglighet utgår från företagets vision om att vara bäst i branschen på tillgänglighet för människor med funktionsnedsättning. För att uppnå detta har SVT tagit fram två övergripande mål som fokuserar på att öka tillgängligheten med fokus på online-publiceringar, samt att SVT:s målgrupper ska ha god kännedom om och uttrycka hög uppskattning för SVT:s tillgänglighetsarbete. Genom undersökningar, kartläggningar och dialoger identifierar SVT utvecklingsområden för att arbeta mot de två målen och för att stärka tillgängligheten till program och tjänster i övrigt. Nämnden konstaterar att en handlingsplan behöver framgå av redovisningen. Eftersom en sådan saknas i redovisningen har SVT inte uppfyllt redovisningskravet i denna del.

SVT:s redovisning innehåller vidare enligt nämndens uppfattning inte tillräckligt utförlig information om publiceringsrutiner som säkerställer att tillgängliggörandet i beställ-tv av program som sänds i marknät, via satellit och genom tråd i så stor utsträckning som möjligt sker i anslutning till dessa sändningar. I en komplettering till nämnden har SVT hänvisat bland annat till skrivningar i redovisningen om att teckenspråkstolkning och syntolkning tillgängliggörs i SVT Play. I kompletteringen har SVT förtydligat att detta görs samtidigt som marksändningen i nära 100 procent av fallen. Vad gäller automatiserad textning av lokala nyhetssändningar publiceras detta någon minut efter sändningen i broadcast. Nämnden anser att den information som framgår av kompletteringen vad gäller publiceringsrutiner för beställ-tv är tillräckligt utförlig. Dock behöver denna information finnas med i själva redovisningen. Att informationen saknas gör att SVT inte heller uppfyllt redovisningskravet i denna del.

Fråga om särskild avgift

En leverantör av en medietjänst som inte följer ett beslut om tillgänglighet enligt 5 kap. 12 § får åläggas att betala en särskild avgift (17 kap. 5 a § radio- och tv-lagen).

SVT har endast delvis uppfyllt kraven avseende redovisning och handlingsplan. Nämnden konstaterar dock att detta är ett redovisningskrav, inte ett krav gällande själva tillgänglighetsbeslutet av SVT:s programtjänster. Därtill är det första gången regeringens tillgänglighetsbeslut innehåller krav på redovisning av en handlingsplan och publiceringsrutiner. Nämnden anser därför att det saknas anledning att meddela en avgift. Nämnden utgår från att SVT framöver kommer att inkludera dessa delar i redovisningen. Ärendet avslutas därför utan ytterligare åtgärd.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson | Ulrik von Essen | Stefan Holgersson, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Bo-Erik Gyberg, Kristina Åberg, Erik Fichtelius, Nedjma Chaouche, Linnéa Jonjons, Ulrika Andersson, Staffan Rosell och Ulrika Sjöberg efter föredragning av Alva Fredman Klockar.

För granskningsnämnden

Dag Mattsson

Bilaga

Bakgrund med aktuella bestämmelser och krav.

Bilaga

Bakgrund

Enligt radio- och tv-lagen ska en leverantör av medietjänster utforma tjänsten på ett sådant sätt att den blir tillgänglig för personer med funktionsnedsättning genom textning, tolkning, uppläst text eller liknande teknik. Omfattningen av tillgänglighetskraven för SVT beslutas av regeringen och granskningsnämnden har tillsynsansvaret (5 kap. 12 § och 16 kap. 2 § radio- och tv-lagen).

En leverantör av en medietjänst som inte följer ett beslut om tillgänglighet enligt 5 kap. 12 § får åläggas att betala en särskild avgift (16 kap. 5 a § radio- och tv-lagen).

Den 8 december 2022 beslutade regeringen att SVT under perioden från och med den 1 januari 2023 till och med 31 december 2025 ska göra program tillgängliga genom textning, teckenspråkstolkning, uppläst text och syntolkning enligt följande.¹

Tillgänglighetskrav för tv-sändningar

Omfattning av skyldighet att tillgängliggöra sändningar

	Procent av sändningstiden, program på svenska				Procent av sändningstiden, program på andra språk än svenska med svensk översättnings-text
År	Textning av icke direktsända program	Textning av direktsända program	Teckenspråkstolkning	Syntolkning	Uppläst text, icke direktsända program
2023	100	80	6	6	100
2024	100	80	6,5	6,5	100
2025	100	85	7	7	100

Skyldigheten avser SVT:s samlade programutbud i företagets samtliga programtjänster som sänds i marknätet, via satellit och genom tråd.

Skyldigheten gäller om tekniska förutsättningar för distribution av tillgänglighetstjänsten finns.

¹ Ku2022/01509 (delvis), Ku2022/01803.

SVT får uppfylla högst 30 procent av kraven på teckenspråkstolkning och syntolkning genom att tolkningen tillhandahålls i beställ-tv i anslutning till sändningen.

Till den del kraven på teckenspråkstolkning och syntolkning ska uppfyllas genom sändning får de sändningstimmar över internet som redovisas för att uppfylla kraven inte överstiga redovisade sändningstimmar i marknätet.

SVT ska verka för att syntolkning och uppläst text tillhandahålls genom ett ljudspår för avlyssning i separat enhet såsom en mobiltelefon eller läsplatta.

Tillgänglighetskrav för beställ-tv

Program som publiceras i SVT:s beställ-tv-tjänster under beslutsperioden ska göras tillgängliga enligt vad som framgår nedan.

Textning

SVT ska genom textning tillgängliggöra samtliga program på svenska som tillhandahålls i beställ-tv.

Ett tillhandahållande av ett program som tidigare direktsänts enbart via internet utan textning ska inte omfattas av kraven. SVT ska dock verka för att i så stor utsträckning som möjligt göra sådana program tillgängliga genom textning så snart som möjligt efter publicering.

Teckenspråkstolkning, syntolkning och uppläst text

Program som har tillgängliggjorts genom teckenspråkstolkning respektive syntolkning och uppläst text vid sändning i marknätet, satellit eller tråd ska tillgängliggöras på motsvarande sätt vid tillhandahållande i beställ-tv.

Övriga krav

Kvalitet

Samtliga tillgänglighetstjänster ska hålla hög kvalitet och användbarhet, vilket ska utvärderas årligen av programföretaget.

Dialog med berörda organisationer

SVT ska ha en systematisk och regelbunden dialog med berörda organisationer och användargrupper. Dialogen ska bland annat syfta till att utveckla kvaliteten och användbarheten samt ge underlag för bedömningen av målgruppernas behov i fråga om urvalet av program som tillgängliggörs och fördelningen mellan olika programtjänster. Dialogen ska dokumenteras.

Urvalet av program och fördelningen mellan olika programtjänster

Urvalet av program som tillgängliggörs får avgöras av SVT med beaktande av den aktuella målgruppens behov. SVT ska ta hänsyn till målgruppernas behov vid fördelningen av tillgängliggörandet mellan olika programtjänster.

Information

SVT ska eftersträva att användare får fullgod och tillgänglig information om vilka program som tillgängliggörs genom olika tjänster.

Redovisning och handlingsplan

SVT ska årligen lämna in en redovisning av hur kraven enligt detta beslut har uppfyllts. [Redovisningen ska lämnas in till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) och Mediemyndigheten² senast den 1 mars året efter det år som redovisningen gäller.] Redovisningen ska innehålla följande:

- redogörelse av uppfyllelsen mot angivna nivåkrav och de mål som SVT har att verka för,
- redogörelse för utvecklingen av tillgänglighetstjänsternas kvalitet och användbarhet,
- redogörelse av dialogen med berörda organisationer och användargrupper och hur dialogen har bidragit till utvecklingen av tillgänglighetstjänsterna, urvalet av program som tillgängliggörs och valet av plattform för publicering,
- eventuella bedömningar i fråga om otillräckliga tekniska förutsättningar för att tillgängliggöra program genom en viss teknik på en viss plattform, jämte redovisning av hur SVT säkerställer att lokala sändningar görs tillgängliga online i nära anslutning till sändningarna i marknätet,
- redovisning av publiceringsrutiner som säkerställer att tillgängliggörandet i beställ-tv av program som sänds i marknät, via satellit och genom tråd i så stor utsträckning som möjligt sker i anslutning till dessa sändningar,
- handlingsplan för hur tillgängligheten ska öka över tid.

² I beslutet står det Myndigheten för press, radio och tv då det fattades innan myndigheten bytte namn.